

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ

BOLGÁR HÍREK

02/03·2023

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

Петер Лукач: Баланд (2015) · Lukács Péter: Egyensúly (2015)

145 години от Освобождението · 145 éve szabadult fel Bulgária · Награда „Трети март“ 2023 · Március 3. díjak – 2023

105 години българско училище в Унгария · 105 éves a magyarországi bolgár iskola

145 ГОДИНИ ОТ ОСВОБОЖДЕНИЕТО

Трети март, ден на Освобождението на българския народ от османска зависимост, българската общност в Унгария отбеляза с подобаваща тържественост и с бликащи емоции. Българи от различни краища на Унгария се стекоха в обновеното здание на Българския културен дом, за да съпреживеят националния празник. На гърдите на всички грейнаха бяло-червените знаци на пролетта, а челата се сведоха при достолепния ход на знамето на Дружеството, внесено по отколешна традиция под звуците на марша „Цар Симеон“ („Край Босфора..“).

Безсмъртните Ботевци стихове и приветствията на официалните лица - н. пр. извънредният и пълномощен посланик на Република България в Унгария Христо Полендаков и председателят на Българското републиканско самоуправление г-р Данчо Мусев - припомниха идеята за свободата като общочовешко право и необходимост, не просто като гаденост, а отговорност и гори - готовност за саможертва. Председателят на Българското републиканско самоуправление подчерта конкретните измерения на свободата, които той отнесе към гнешната българска общност и към сегашния исторически момент. С построяването на Културно-образователния комплекс те достойно осъществяват дълголетната мечта на своите предци - на дунавския бряг да бъде изградена „малка България“.

Прекрасното трио на музикантите Николаѝ Иванов и Давид Ередич и актрисата Габриела Хаджикостова вплете звуци и слово и въплъти празника във възвишено изживяване и съпричастие на героичното. Добре познати строфи и мелодии от песните на Добри Чинтулов зазвучаха много по-различно и поведоха към човешките и към не-човешките измерения на свободата, към свободата като „страшно и мъдро безумие“, като порив за постигане на идеалите.

За българската общност в Унгария отбелязването на националния празник се претвори в преживяване на единството и свързаността с корените, както и - в размисъл за свободата и за усилията, които са нужни за нейното събъждане.

ВЕНЕТА ЯНКОВА,
ДОКТОР НА НАУКИТЕ ЗА КУЛТУРАТА,
БЪЛГАРСКИ ЛЕКТОР В ЕЛТЕ, БУДАПЕЩА

145 ÉVE SZABADULT FEL BULGÁRIA

Március 3-át, a bolgár nemzet oszmán uralom alóli felszabadulásának ünnepét a magyarországi bolgár közösség illő ünnepélyességgel és túláradó érzelmekkel üli meg minden évben. Idén is Magyarország minden sarkából sereglettek öszsze a bolgárok a Bolgár Művelődési Ház felújított épületébe, hogy együtt éljék át a nemzeti ünnepet. Mindenki mellén ott virított a tavasz piros-fehér jelképe, a fejek pedig meghajoltak az Egyesület zászlajának méltóságteljes bevonulásakor, melyet régi hagyomány alapján a „Bosporusz mellett” kezdetű indulóra hoztak be.

Botev halhatatlan sorai és a hivatalos személyek - köztük Hriszto Polendakov, a Bolgár Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott magyarországi nagykövete és dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke - köszöntő szavai emlékeztettek, hogy a szabadság általános emberi jog és szükséglet, de nem csupán adottság, hanem felelősséget, sőt áldozatkészséget is jelent. A Bolgár Országos Önkormányzat elnöke hangsúlyozta a szabadság konkrét dimenzióit, melyeket a mai bolgár közösségre és a jelenlegi történelmi pillanatra vonatkoztatott.

Az Oktatási és Kulturális Központ megépítésével a közösség méltó módon valósítja meg elődei régi álmát, hogy a Duna-parton egy „kis Bulgária” épüljön. A Nikolaj Ivanov, Eredics Dávid zenészek és Hadzsikosztova Gabriella színésznő alkotta csodálatos trió hangok és szavak egymásba fűzése révén a hősiesség fennkölt átélésével és a benne való részesüléssel varázsolt életet az ünnepbe. A jól ismert strófák és dallamok nagyon másképp hangzottak, s a szabadság emberi és nem emberi dimenziói, a szabadság mint „szörnyű és bölcs esztelenség”, az eszmények elérésére való törekvés felé kalauzolták a hallgatót.

A magyarországi bolgár közösség számára a nemzeti ünnep megülése az egység és a gyökerekhez való kapcsolódás megélésévé, s egyben a szabadságról és a megvalósulásához szükséges erőfeszítésekről való elmélkedéssé alakult.

VENETA JANKOVA
A KULTURÁLIS TUDOMÁNYOK DOKTORA
AZ ELTE BOLGÁR LEKTORA

НАГРАДА „ТРЕТИ МАРТ“ 2023

Тази година Българското републиканско самоуправление присъди награда „Трети март“ на Светла Къосева за принос в сферата на българското образование и култура в Унгария и за активна преводаческа дейност, и на Тошо Дончев за заслуги към българската общност в Унгария, както и за творческа дейност в областта на литературата

Светла Къосева се дипломира в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Живее в Унгария от 1984 година. Веднага започва работа в Българското училище „Христо Ботев“, което се управлява от Министерството на образованието на България. Работи 13 години в училището, като преподавател по история и философия, години наред е негов заместник-директор. В продължение на 15 години е директор на основаното от Българското републиканско самоуправление Българско училище за роден език. Сега в залата седят много поколения, на които е преподавала и ученици, на които е била класен ръководител и директор.

Първите ѝ преводи се появяват в българската преса в началото на осемдесетте години. През 1984 година получава наградата за превод на Дружеството на пловдивските писатели.

Прежежда съвременна унгарска поезия и проза. В неин превод в България са излезли над 150 публикации, повече от 40 самостоятелни книги (Имре Кермес, Петер Естерхази, Петер Нагаш, Ласно Краснахоркаи, Адам Богор, Ендре Кукорели). Преводите ѝ са включени в почти всички български антологии на унгарска поезия от последните години. Прави репортажи за интересни български събития за Унгарската национална телевизия, и досега е отговорен редактор на седмично предаване на български език по Унгарското национално радио. Дълги години редактира и списва месечното информационно издание „Български вест“, на което продължава да сътрудничи. Светла Къосева е главен редактор на двузичното списание за култура и обществен живот „Хемус“.

Удостоена е с унгарската награда „За националността“. През 2020 година е удостоена със Златен почетен знак на Министерството на външните работи на Република България и същата година получава наградата на Президента на Унгария „Златен почетен кръст за заслуги“.

Светла Къосева е една българка от Унгария с мисия за България.

Тошо Дончев е роден в Буганеца през 1944 г. Следва в Буганеца и София. Дипломира се в Университета „Лоранс Йотвъш“ (Буганеца), защитава докторската си дисертация в Института по социология към БАН (1984). В периода 1991-1994 г. е

председател на Кръглата маса на малцинствените и граждански организации на Унгария, а от 1995 до 1998 г. е председател на Българското републиканско самоуправление. От 1998 до 2000 г. е председател на Управлението за национални и етнически малцинства. С името му се свързват редица българо-унгарски проекти в областта на културата и образованието. През 1991 г. основава списание „Хемус“, през 1994 г. създава Фондация Pro Schola Bulgarica. От 2003 г. е почетен председател на Българския културен форум.

От 2011 до 2015 година е директор на Унгарския културен институт в София. Тошо Дончев е писател, преводач, социолог, член на Съюза на унгарските писатели, а от 2014 г. и на Съюза на българските писатели.

На български език са издадени седем, на унгарски девет негови книги, между които „Българи от ново време“, „Прокълнатото щастие на леля Ица“, „Вълчи вой – кучи лай“, „Умнама! Или петте правила на щастие“, „За делничните добродетели“, „Роза по залез“ и „Хайдушка гоцавка“, „От все сърце. Изповеди за един българин“. „Опит за тълкуване на уникалното българско поведение по време на Холокоста“ (2016, която е триезична) и „Изповедите на един българин“. Тошо Дончев е съставител и на сборника „Очерци за стопанската и културната дейност на националните общности в Унгария през XIX и XX век“ и редактор на сборниците, посветени на Тома Вишанов и Свети Наум.

Носител е на престижни български и унгарски държавни отличия.

Българската държава го удостоява с орден „Кирил и Методи“, орден „Магарски конник“ – първа степен, държавна награда „Св. Паули Хуленгарски“.

Носител е на унгарските награди „Златен век“ и Унгарски рицарски кръст за заслуги (гражданска степен).

MÁRCIUS 3. DÍJAK – 2023

A Bolgár Országos Önkormányzat a Március 3. díjat idén Kjoszeva Szvetlának ítélte a bolgár oktatáshoz és kultúrához való hozzájárulásáért és termékeny fordítói tevékenységéért, valamint Doncsev Tosónak a magyarországi bolgár közösség szolgálatában szerzett érdemeiért és művészeti tevékenységéért az irodalom terén.

Kjoszeva Szvetla a Szófiai Ohridi Szent Kelemen Egyetemen diplomázott. 1984 óta él Magyarországon. Rögtön munkába áll a bolgár Oktatási Minisztérium irányítása alá tartozó Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnáziumban. 13 évig dolgozik az iskolában történelem- és filozófiatanárként, évekig igazgatóhelyettes. 15 éven keresztül a Bolgár Országos Önkormányzat által alapított Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola igazgatója. Több olyan nemzetiség képviselői ülnek most a teremben, amelyet tanított, és sok diák, akinek osztályfőnöke és iskolaigazgatója volt.

Első fordításai a bolgár sajtóban jelennek meg a nyolcvanas évek elején. 1984-ben elnyeri a Plovdivi Írók Egyesülete fordítói díját. Kortárs magyar költészetet és prózát fordít. Bulgáriában több mint 150 publikáció, 40-nél is több önálló könyv (Kertész Imre, Eszterházy Péter, Nadas Péter, Krasznahorkai László, Bodor Ádám, Kukorelly Endre) jelent meg a fordításában. Fordításai bekerültek szinte minden, az utóbbi években megjelent bolgár nyelvű magyar költészeti antológiába. Riportokat készít az érdekes bolgár kötetű eseményekről a Magyar Televízió számára, és máig a Magyar Rádió hetente sugárzott bolgár nyelvű adásának felelős szerkesztője. Hosszú évekig szerkesztette és írta a Bolgár Hírek című havi információs kiadványt, melynek most is munkatársa. Kjoszeva Szvetla a Haemus kétnyelvű kulturális és társadalmi folyóirat főszerkesztője.

Nemzetiségekért díjjal tüntették ki. 2020-ban elnyerte a Bolgár Köztársaság Külügyminisztériuma Aranyjelmé debates és Szófiában végezte. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen diplomázott, 1984-ben a Bolgár Tudományos Akadémia Szociológiai Intézetében doktorált. 1991 és 1994 között a magyarországi Kisebbségi Kerekasztal, 1995-től 1998-ig a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke. 1998-tól 2000-ig a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnöke. Számos bolgár-magyar projekt fűződik a nevéhez a kultúra és oktatás területén. 1991-ben megalapítja a Haemus folyóiratot, 1994-ben létrehozza a Pro Schola Bulgarica Alapítványt. 2003 óta a Bolgár Kulturális Fórum tiszteletbeli elnöke.

Doncsev Toso 1944-ben született Budapesten. Egyetemi tanulmányait Budapesten és Szófiában végezte. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen diplomázott, 1984-ben a Bolgár Tudományos Akadémia Szociológiai Intézetében doktorált. 1991 és 1994 között a magyarországi Kisebbségi Kerekasztal, 1995-től 1998-ig a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke. 1998-tól 2000-ig a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnöke. Számos bolgár-magyar projekt fűződik a nevéhez a kultúra és oktatás területén. 1991-ben megalapítja a Haemus folyóiratot, 1994-ben létrehozza a Pro Schola Bulgarica Alapítványt. 2003 óta a Bolgár Kulturális Fórum tiszteletbeli elnöke.

2011 és 2015 között a szófia Magyar Kulturális Intézet elnöke. Doncsev Toso író, fordító, szociológus, tagja a Magyar, illetve 2014 óta a Bolgár Írószövetségnek is.

Bolgár nyelven hét, magyar nyelven kilenc könyve jelent meg, köztük az Új idők bolgárai, az Ica néném elátkozott boldogsága, a Farkasordítás, kutyaugatás, az Okosan! Avagy a boldogság öt szabálya, A hétköznapi éretyekről - Kísérlet a holokauszt idején tanúsított egyedülálló bolgár magatartás magyarozatára (2016, háromnyelvű), Az alkony harmatcseppjei, a Haramiák lakomája és az Egy bolgár vallomása. Doncsev Toso a Gazdaság és kultúra: a magyarországi nemzetiségek gazdasági és kulturális tevékenysége a 19. és a 20. században című kötet összeállítója, valamint a Toma Visanovnak és a Szent Naumnak szentelt gyűjtemények szerkesztője.

Rangos bolgár és magyar állami kitüntetésekben részesült.

A bolgár állam a Cirill és Metód Éremrenddel, a Madarai Lovas érdemrend első fokozatával, a Hilendari Szent Pajszij állami díjjal és az Arany Évszázad díjjal jutalmazta. Magyarországon elnyerte a Magyar Érdemrend lovagkereszt polgári tagozatát.

ИЗВЪН КЛИШЕТАТА НА ТЪРЖЕСТВАТА

В училищната практика, отбелязвайки годишнини, свързани с личността на национални герои, често сме склонни да спазваме предписания, утвърдени от дълга традиция. Така, волно или неволно, позволяваме в събитието да се промъкнат шаблони, изсмукани сценарии, клишета и патетични речи, които, тъй като не могат да задържат вниманието на ученическата аудитория за повече от десет минути, нямат висока образователна стойност.

Затова тази година в Българското училище за роден език в Будапеща решихме да разчупим установените модели и на 2 март 2023 г., в навечерието на националния празник на България, поканихме проф. Венета Янкова –

филолог, фолклорист и етнолог. Повод за беседата с нашите ученици беше 150-ата годишнина от гибелта на Васил Левски, а целта на професор Янкова бе да хвърли светлина не толкова върху личността на героя Левски, а да се спре по-скоро на човека Левски. Разискваше се въпросът кое превръща обикновения човек в легенда, бяха показани фрагменти от тефтерчето на Апостола, както и някои вече познати и други новооткрити в османските архиви негови фотографии. Учениците трябваше да разпознаят кой е Левски в групите снимки, да споделят в кое превъплъщение им харесва най-много, а после коментираха известни мисли на революционера, придобили универсално значение и останали в паметта на много поколения българи.

Разговорът завърши с граматизация на Вазовия разказ „Апостолът в премежгие“. Децата се забавляваха, вживяваха се в образите на героите, а след прочита отправиха към лекторката въпроси за историческата

истинност на сюжета. После обсъждаха помежду си, правеха съпоставки с унгарската история, търсейки еквивалентни характери и подобна революционна дейност.

В днешно време често се твърди, че младото поколение проявява апатия към всичко, което е отдалечено от съвременния закътан, динамичен свят, в който то живее. Отбелязването на една историческа годишнина по начина, описан по-горе обаче, е доказателство за противното.

Достатъчно е да бъде събуден интересът на учениците, а урокът трябва едновременно да бъде обективен, да дава знания, но и да развлича. Преживяването и съпреживяването са добра опора за паметта, за да се спасят от забравата великите дела на нашите предшественици.

МАРИЯ СТОИЛОВА

ПРЕПОДАВАТЕЛ В

БЪЛГАРСКОТО УЧИЛИЩЕ ЗА РОДЕН ЕЗИК

TÚL AZ ÜNNEPI KÖZHELYEKEN

Az iskolai gyakorlatban, ha bolgár nemzeti hősök személyéhez kapcsolódó évfordulókról emlékezünk meg, gyakran hajlamosak vagyunk bizonyos, régi hagyomány által szentesített előírásokat követni. Ezáltal akarva vagy akaratlanul, de megengedjük, hogy az eseménybe sablonok, elcsépeelt forgatókönyvek, közhelyek és patetikus beszédek lopják be magukat, melyek, mivel nem képesek tíz percnél hosszabb ideig fenntartani a diákokból álló hallgatóság figyelmét, nem bírnak komoly nevelési értékkel.

Ezért idén a budapesti Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolában úgy döntötünk, szakítunk a bevett modellel, s 2023. március 2-ára, Bulgária nemzeti ünnepe, március 3. előestéjére meghívtunk Veneta Jankova professzorasszonyt, filológust, néprajzkutatót és etnológust. A diájkainkkal folytatott beszélgetéssel egybekötött előadásra Vaszil Levszki halálának 150. évfordulója alkalmából került sor, s Jankova professzorasszony célja az volt, hogy ne annyira Levszkire, a történelmi alakra, mint inkább Levszkire, az emberre vessen fényt. Elmélkedett azon kérdésen, hogy mitől lesz az egyszerű emberből legenda, bemutatta az *Apostol jegyzet-füzetének* részleteit, valamint Levszki már ismert, illetve az oszmán archívumokban újonnan felfedezett fényképeit. A gyere-

keknek fel kellett ismerniük Levszkit a csoportképeken, megosztaniuk, melyik átalakulása tetszik nekik a legjobban, aztán kommentálták a forradalmár egyes, univerzális jelentőségre szert tett és számos bolgár nemzedék emlékezetében megragadt gondolatait.

A beszélgetés Vazov *Az Apostol a bajban* című elbeszélésének dramatizációjával ért véget. A gyerekek jól szórakoztak, beleélték magukat a hősök szerepébe, a felolvasás után pedig kérdéseket tettek fel az előadónak a cselekmény történeti hitelességével kapcsolatban. Aztán megvitaták a hallottakat maguk között, összehasonlításokat tettek a magyar történelemmel, az egyes karakterek megfelelőjét és hasonló forradalmi tevékenységet keresve.

Manapság gyakran állítják, hogy az ifjú nemzedék teljes apátiát tanúsít minden iránt, ami távol esik a modern, rohanó, dinamikus világtól, melyben él. Egy történelmi évfordulóról való megemlékezés a fent ismertetett módon azonban az ellenkezőjét bizonyítja.

Elegendő, ha felkeltjük a diákok érdeklődését, a leckének pedig objektívnek és tanulságosnak, de szórakoztatónak is kell lennie. Az átélés és a másokkal való megosztás jó támaszt nyújtanak az emlékezetnek, hogy elődjaink nagy tettei megmeneküljenek a feledéstől.

SZTOILOVA MARIJA

A BOLGÁR NYELVOKTATÓ

NEMZETISÉGI ISKOLA TANÁRA

105 ГОДИНИ БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ В УНГАРИЯ

На 25 февруари 2023 година Българското училище за роден език отбеляза с малко тържество 105-та годишнина от основаването на българско училище в Унгария. Учениците получиха ценен подарък от Малко театро: постановката „Галената гъщеря“, представено от талантиливите актьори на театъра „Мале-Мале“.

Българското училище в Унгария е открито на 25 февруари 1918 година. Първите занятия се провеждат в училищната сграда на улица „Лоняи“ №4. В началото се открива паралелка до 4. клас, после се добавят 5.-8. клас, а по-късно и гимназиален курс. Следват различни форми на обучение в различни училища. От 1944 до 1993 година училището работи към Министерството на народната просвета с пълен курс на обучение по българската програма. От 1994 до 2011 година е българо-унгарско средно езиково училище с името „Христо Ботев“. През 2004 година е основано Българското училище за роден език, което функционира в рам-

ките на унгарската образователна система. Дейността на училището се подкрепя и от МОН по ПМС 90. Вече 19 години това училище дава знания по български език и литература и по българско народознание, а учениците имат възможност да полагат матура по български език, за която получават същите точки, както и за останалите световни езици. По желание от страна на ученика или родителите му, българският език може дори да замести втория задължителен език, който се изучава в унгарските училища. Училището е член на АБУЧ. Участва активно в конкурсите на националностите в Унгария и в международните конкурси за български деца, живеещи в чужбина.

На 25 февруари 2023 година Българското училище за роден език отбеляза с малко тържество 105-та годишнина от основаването на българско училище в Унгария. Учениците получиха ценен подарък от Малко театро: кукленото представление „Галената гъщеря“, представено от талантиливите актьори на театъра „Мале-Мале“. Постановката беше интересна и поучителна. Гледаха я в захлас и децата, и родителите. Дори вече се появиха идеи за бъдеща съвместна работа между екипа на училището и театър „Мале-Мале“. Надяваме се, че ще изненада-

ме приятно учениците.

След представлението учители, родители и ученици и актьори се почерпиха с торта и шампанско и си пожелаха още много такива годишнини и поводи за съвместно празнуване, където да се чува детски глъч, много смях и българска реч!

Празникът ще продължи на 10 юни, когато на тържеството по случай завършването на учебната година, учениците от Българското училище за роден език ще изнесат мултимедийен спектакъл, посветен на 105. рожден ден на българското училище в Унгария.

ВЕСЕЛИНА БАРКИ
ДИРЕКТОР

105 ÉVES A MAGYARORSZÁGI BOLGÁR ISKOLA

2023. február 25-én a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola szerény ünnepséggel emlékezett meg az első magyarországi bolgár iskola megalapításának 105. évfordulójáról. Diákjaink értékes ajándékot kaptak a Malko Teatrótól: Az elkényeztetett leány című előadást, melyet a Male-male Színház tehetséges színészei mutattak be.

A magyarországi bolgár iskola 1918. február 25-én nyitotta meg kapuit. Az első foglalkozásokat az Lónyay utca 4. alatti iskolaépületben tartották. Először negyedik osztályig indítottak osztályokat, később ötödiktől nyolcadikig is, majd a gimnáziumi oktatás is megindult. Ezután különböző oktatási formák következtek különböző épületekben. 1944 és 1993 között az iskola a bolgár Népművelési Minisztérium alá tartozott, s a tanítás teljes egészében a bolgár tanrend szerint zajlott. 1994-től 2011-ig bolgár-magyar nyelvi középiskolaként működött, Hriszto Botev nevét viselve. 2004-ben megalakult a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola, mely a magyar oktatási rendszer keretében működik. Az iskola tevékenységét a 90. sz. Minisztertanácsi Határozat alapján Bulgária Oktatási és Tudományos Minisztériuma is támogatja. Ez az iskola immár 19 éve nyújt ismereteket bolgár nyelv és irodalom, illetve országismeret terén, s

diákjai bolgár nyelvből érettségít tehetnek, melyért ugyanannyi pontot kapnak, mint bármely más idegen nyelvért. A tanuló vagy szülei kívánságára arra is lehetőség van, hogy a bolgár nyelv helyettesítse a magyar iskolákban kötelező második idegen nyelvet. Az iskola a Határon Túli Bolgár Iskolák Szövetségének (ABUCH) tagja. Aktívan részt vesz mind a magyarországi nemzetiségek versenyein, mind a határon túli bolgár gyerekek számára szervezett nemzetközi versenyeken.

2023. február 25-én a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola szerény ünnep-

séggel emlékezett meg az első magyarországi bolgár iskola megalapításának 105. évfordulójáról. Diákjaink értékes ajándékot kaptak a Malko Teatrótól: Az elkényeztetett leány című bábelőadást, melyet a Male-male Színház tehetséges színészei mutattak be. A darab érdekes és tanulságos volt, gyerekek és szülők egyaránt elragadtatással nézték. Már születtek ötletek az iskola csapata és a Male-male Színház közötti jövőbeli együttműködéssel kapcsolatban. Reméljük, sikerül kellemes meglepetéssel szolgáljunk diákjainknak.

Az előadás után tanárok, szülők, gyerekek és színészek egy kis tortával és pezsgővel ünnepeltek, s még sok ilyen évfordulót kívántak maguknak, és sok alkalmat a közös munkára, ahol gyerekszívajt, sok nevetést és bolgár beszédet hallani!

Az ünneplés június 10-én folytatódik, amikor a tanévzáró ünnepség keretében a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola diákjai a magyarországi bolgár iskola 105. születésnapja alkalmából multimédiás produkciót mutatnak be.

BARKI VESZELINA
IGAZGATÓ

ФЕВРУАРСКА ВЕСЕЛБА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Според народната вяра на 2-ри февруари мечката се събужда от зимен сън и излиза от пещерата си да провери какво е времето. В нашата детска градина денят на мечо се превърна в традиция. Подготвихме забавни игри, изпъгнавахме стихчета и песни, слушаме приказки за мечо.

Всяко дете гоиде в градината с любимото си мече. Предобедните занимания бяха съсредоточени върху темата за мечката. Като прекрачиха класната стая, децата с учудване забелязаха, че друкчетата им са се превърнали в мечета, получили са по чифт ушчици като на мечето Бруми, а някои се разхождаха с мечешки грим.

Едно от разнообразните забавления беше украсяването на мъфини-мечета, които след това децата занесоха вкъщи и споделиха с близките си. Имаха възможност да лепят страшните мечешки нокти и лапи върху торбички, както и да премерят уменията си в игри за точност.

После трябваше да се прокраднат зоната за игра без ловецът да успее да ги хване. В игрите тип "намери пътя" отгатваха кое мече ще стигне до кацата с мед. Не пропуснахме и игрите за развитие на паметта.

Тъй като на този ден се загае какво ще бъде времето, проверихме и ние, поговорихме за живота на мечоците.

Преди обяда изгладнелите от много то игри и забавления мечета изпяха и изиграха българските песнички „Ходи Баба Меца“ и „Къщичка за мечо“.

Изминаха само две седмици и Карнавалът почука на вратата.

Децата го чакаха с нетърпение и разказваха какви костюми готвят вкъщи

сръчните ръце на мама и татко. В деня на маскарада се преминаха в цветни костюми и се впуснаха в лудешки игри. Строиха кула от чаши, сръбнаха сироп, балансираха пингпонг топчета върху тиган на гупки, търсиха изгубени клоунски шапки с фенерче. Не забравихме и за наградите, всеки победител получи по една леприконска усмивка, похапнаха карнавални понички. Докато играеха, децата се насърчаваха толкова шумно, че като чу, зимата не пожела да остане и миг повече при нас.

Със сигурност помогнахме да бъде прогонена, а по време на следобедната дрямка сънувахме, че пролетта пристига скоро. Бабо Марта, и тази година те чакаме в нашата детска градина!

DONKÓ-RÁCZ KATALIN
ÓVODAVEZETŐ
BOLGÁR KÉTNYELVŰ NEMZETISÉGI ÓVODA

ФЕВРУАРИ ВИДАМСАГОК ÓVODÁNKBAN

Február 2-án, a néphit szerint először ébred fel téli álmából a medve, kijön a barlangjából és megnézi, milyen az időjárás. Immár hagyománnyá vált óvodánkban, hogy ez alkalomból mackónapot tartottunk, vidám játékokkal készültünk, mondókáztunk, verseltünk, énekelünk, macis mesét hallgattunk.

Ezen a napon minden kisgyermek a kedvenc mackójával érkezett meg az óvodába. A délelőttre tervezett tevékenységek a medve témára épültek. A gyerekek a csoportszobába toppanva csodálkozva látták, hogy kis társaik mackókká "váltak", brumi-füleket kaptak, és kívánság szerint macisimkben masírozhattak.

A sok színes program egyike volt, hogy mackómuffinokat díszítettek, melyeket a nap végén, hazavittek, és családjuk körében elfogyasztottak. Zacskókra "félelmetes" karmokat, tappancsokat ragaszthattak. Célbadobálóval mérhették össze ügyességüket. Majd úgy kellett a játékmezőre merészkedniük, hogy a vadász meg ne lesse őket. Útkereső játékkal fejthették meg, hogy melyik bocs jut el a mézescsuporig. Persze a macimemória sem maradhatott el.

Mivel ezt a napot időjóslo napnak tartják, mi is megnéztük, az időjárást, beszélgettünk a mackók életéről.

A sok színes program, játék közben megéhezett "bocsok" ebéd előtt még elénekeltek és elmutogatták a Hodi Baba Meca és a Kashtichka za Mecho bolgár dalokat.

Alig telt el két hét, már a farsang is itt "kopogtatott" ablakunkon.

A gyerekek izgalommal várták, és mesélték, hogy kinek milyen jelmez készül odahaza a szorgos szülők keze nyomán. A maskarás napon valóban, kedves, színes jelmezeket ölthettek magukra, és a fergeteges játékok ezen a napon sem maradhettek el. Építhettek pohártornyot, szürcsölhettek szörpöt, egyensúlyozhattak pingponglabdákat lyukas serpenyőben, nyomozhattak lámpával az elveszett bohóckalapok után. Persze a jutalom soha nem maradt el, minden nyertes „manó-

mosolyt" kapott ajándékba, és farsangi fánkot falatozhattak.

A versenyjátékok során pedig olyan hangosan bíztatták egymást, hogy ezt "hallva", semmilyen tél nem maradt volna nálunk tovább.

Minden bizalommal segítettünk elúzni a telet, és a pihenőidőben arról álmodtunk, hogy hamarosan megérkezik tavaszanyó. Szeretettel várunk Baba Marta, idén is látogass el óvodánkba!

KATALIN DONKO-RÁCZ
DIREKTOR
BŰLGÁRSKA DVEZICHNA
MALCINSZTVENNA DETSKA GRADINA

УНГАРСКИ УЧИТЕЛ, ПРЕБИВАВАЛ В ПЛОВДИВ, ДОПРИНАСЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА БЪЛГАРСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ ПРЕЗ XIX В.

По повод унгарския национален празник 15 март – 175 години от Унгарската национална революция, посланикът на България в страната Христо Полендаков и директорът на Българския културен институт в Буганеца Пламен Пейков посетиха селището Батя в близост до гр. Калоча, комитат Вач-Кишкун, за да отгадат почит пред личността и делото на Ендре Пастори – име, свързано както с унгарската революционна борба, така и с културно-просветното дело в Пловдив през втората половина на XIX век. Това е едно все още малко познато име в историята на българо-унгарските културни връзки, посочват за рубриката БГ Свят на БТА от Българския културен институт в Буганеца.

Освободителната борба на унгарците през 1848-49 г. е потушена. Нейните ръководители получават убежище на територията на Османската империя, най-напред във Видин, а по-късно – във Велико Търново и Шумен. След като Лайош Кошут и най-приближените хора от свитата му напускат Шумен, част от емигрантите остават на територията на Османската империя, в днешните български земи. Един от тях е Ендре Пастори – артилерийски поручик, който живее в Пловдив повече от 10 години. Той е дипломиран юрист, по време на освободителната борба е кралски нотариус в артилерийска част, а след поражението бяга заедно с генерал Bem в Османската империя.

След юни 1850 г. обаче султанското правителство отказва подкрепа на унгарската емиграция и Пастори е принуден да се погрижи за препитанието си. По време на изгнанието си (1850 - 1867) се занимава активно с педагогическа дейност и допринася за развитието на българското образование в Пловдив.

Тук той опознава българските католици и местните условия. Започва да преподава ла-

тински език в гимназията, изучава български и написва две граматика на родния ни език. Първата от тях е „Кратка българска граматика на латински език“ (1856, Пловдив), а втората – „Българско-италианска граматика“ (1862, Пловдив).

Учебникът по граматика на Пастори включва 15 глави, разположени на 129 страници. Това е втората българска граматика на чужд език. Пастори е използвал и ръкописа на италианската граматика на българския език, написана от отец Едуард Валпа – италиански мисионер при католиците в пловдивско. Последният живее от 1841 г. при павликяните в Пловдив и село Калъчлии (сега кв. Генерал Николаево на град Раковски). Пастори е писал българските думи с латински букви според фонетичните предписания, които са използвани от католиците тогава. Той също написва и „Българско-италианска граматика за българите“, издадена през 1862 г. в Пловдив.

Учебникът по граматика на Пастори остава неиздаден, той се съхранява в библиотеката на католическата църква „Пресвето сърце Исусово“ в тогавашното село Генерал Николаево. След Втората световна война голяма част от архива на гореспоменатата католическа енория е прегаден в Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ в София.

След завръщането си в Батя, “в продължение на 20 години като уважаван учител възпитава децата на пламенна любов към Родината. ...” Това е част от нагписа върху паметната плоча на Ендре Пастори, открита през 2020 година в с. Батя. Интересното в случая е, че инициаторът за нейното създаване – активният местен общественик Пал Марош, решава да я постави върху фасадата на собствената си къща, защото не може да се установи със сигурност къде точно се е намирал домът на Пастори.

В навечерието на унгарския национален празник, когато от името на българската гържава бе поднесен венец пред плочата на Ендре Пастори, посланик Полендаков лично поздравя г-н Марош и г-жа Симеонова за роголюбивата им постъпка, благодарение на която на унгарска земя вече имаме още едно паметно място на българо-унгарските отношения.

ИЗТОЧНИК: БТА

MAGYAR TANÁR PLOVDIVBAN, AKI HOZZÁJÁRULT A BOLGÁR OKTATÁS FEJLŐDÉSÉHEZ A 19. SZÁZADBAN

A március 15-i magyar nemzeti ünnep, a magyar forradalom 175. évfordulója alkalmából Hriszto Polendakov, Bulgária magyarországi nagykövete és Plamen Pejkov, a budapesti Bolgár Kulturális Intézet igazgatója ellátogattak a Bács-Kiskun megyében, Kalocsa közelében található Bática községbe, hogy leróják tiszteletüket Pászthory Endre személye és munkássága előtt. E név ugyanúgy kapcsolódik a magyar szabadságharchoz, mint a kultúra és oktatás ügyéhez Plovdivban a 19. század második felében. Még mindig kevésbé ismert név a bolgár-magyar kulturális kapcsolatok történetében, mutatott rá a БТА BG Szvjat című rovatában a budapesti Bolgár Kulturális Intézet.

Az 1848-49-es magyar forradalom és szabadságharc vereséggel ért véget. Zetevói az Oszmán Birodalom területén találnak menedékre, először Vidinben, később Veliko Tarnovóban és Sumenben. Miután Kossuth és legbizalmasabb köre távozik Sumenből, az emigránsok egy része oszmán területen, pontosabban a mai bolgár földeken marad. Közéjük tartozik Pászthory Endre tüzér főhadnagy, aki több mint 10 évig Plovdivban tartózkodik. Végzett jogász, a harcok idején királyi jegyző a tüzéralakulatnál, a vereség után pedig Bem tábornokkal együtt menekül az Oszmán Birodalomba.

1850 júniusát követően az oszmán kormányzat beszünteti a magyar emigránsok támogatását, s így Pászthory kénytelen megélni után nézni. Száműzetése idején (1850 - 1867) aktívan részt vesz és érdemeket szerez a bolgár oktatás fejlesztésében Plovdivban.

Plovdivban megismerkedik a bolgár katolikusokkal és az „ottani körülményekkel”. Latint oktat a gimnáziumban, megtanul bolgáruul és két nyelvtankönyvet is kiad a bolgár nyelvről. Az első a Rövid bolgár nyelvtan latin nyelven (1856, Plovdiv), a második a Bolgár-olasz nyelvtan (1862, Plovdiv).

Pászthory nyelvtankönyve 15 fejezetből és 129 oldalból áll, és a második idegen nyelvű bolgár gramma-

tikai mű. Pászthory a Plovdiv környéki katolikusok között működő olasz misszionárius, Eduard Valpa atya bolgár nyelvű olasz nyelvtanára is támaszkodott. Valpa 1841 óta élt a pavlikianusok között Plovdivban és Kalacslii faluban (ma Rakovszki város General Nikolaevo kerülete). Pászthory latin betűkkel írta le a bolgár szavakat a katolikusok által akkoriban használt fonetikai előírások szerint. Szintén az ő műve a Bolgár-olasz nyelvtan, mely 1862-ben jelent meg Plovdivban.

Pászthory nyelvtankönyve kiadatlan maradt, de az akkori General Nikolaevo falu Jézus Szentséges Szíve katolikus templomának könyvtárában megőrzésre került. A második világháború után a fent említett katolikus egyházközség archívumának nagy részét a szófiai Szent Cirill és Szent Metód Nemzeti Könyvtárba helyezték át.

„Bátyára visszatérve 20 éven keresztül köztisztelőként álló tanítóként nevelte a gyerekeket lángoló szeretetre a Haza iránt...” Ez egy részlet Pászthory Endre emléktáblájának feliratáról, melyet 2020-ban avattak fel Baticán. Érdekes, hogy felállításának kezdeményezője, a helyi közelet aktív szereplője, Maros Pál úgy döntött, a saját háza homlokzatára helyezteti, mivel Pászthory egykori otthonának pontos helye nem állapítható meg teljes bizonyossággal.

A magyar nemzeti ünnep előestéjén, amikor Pászthory Endre emléktábláját a bolgár állam nevében megkoszorúzták, Polendakov nagykövet személyesen üdvözölte Maros urat hazafias cselekedetükért, melynek köszönhetően a bolgár-magyar kulturális kapcsolatok újabb emlékhelye létesült magyar földön.

FORRÁS: БТА

ТАЙНИТЕ НА БЪЛГАРСКОТО ХОРО И РЪЧЕНИЦА

Българската класическа музика не може да се похвали със световно прочути композитори, но за сметка на това българският фолклор дава на музикалния свят така наречените асиметрични ритми, които дотогава са били напълно непознати на западната музикална култура.

Един от основоположниците на европейската етномузикология Бела Барток, който в началото на миналия век събира фолклор от цяла Европа, включително и от България и други сържави по света, първо от известният журналист – ирландецът с българско сърце – Джеймс Баучер – се научава за една от най-големите тайни на българската народна музика – неравноделните (така наречени куци) ритми. По-късно под въздействието на българските музикални учени внимание-

то на Барток отново се фокусира на нечетните и променливите тактове размери, наричайки ги **български тактове**, които са характерни само за нашия фолклор: България и Македония са единствените страни в Европа, където асиметричните метрични и ритмични форми представляват интегрална част от националната музика!

Барток шеговито отбелязва, че когато известен унгарски музикант за първи път слушал български мелодии възкликнал: всички българи ли са куци, че имат такива куци ритми?

В своята книга Микрокосмос – на базата на българските асиметрични ритми – Барток създава „Шест танца в български ритъм“ за обучение на пиано.

„В българската народна музика често срещаме асиметрични ритми, които рядко се срещат в традиционната класическа или народна музика на Европа. Затова на запад от Балкана хората не познават тези ритми и затова не могат да се включат в пулсацията на тези неравноделни ритми. Аз като член будапещенския

оркестър Т’Ракия, който от дълги години изпълнява българска народна музика, се запознах по-подробно с тези уникални ритми. Отначало ми беше трудно да се настроя на тази пулсация, имах нужда от силен хват и много упражнения, за да ми се автоматизират“ – обяснява ни Агнеш Весели, китаристът на оркестъра, чиято прабаба е била сестра на Марта Циглер, първата съпруга на Бела Барток.

Унгарският композитор отбелязва за българските танци, че не се познава тяхната хореографията: не се знае дали танцовите движения съответстват на главните ритми или се движат противоположно на тях.

„Докато ние българите се раждаме живеем заедно с неравноделните тактове, чужденците много се мъчат докато ги научат.“ По тази тема се обърнахме към Левенте Дели, ръководителят на танцовата трупа Марпеница: „Цитатът се отнася за ритъма на ръченицата, тъй като ритъмът му е 7/8 или 7/16. Ритмите на хорото могат да бъдат познатите и за унгарското ухо равномерни, например (2/4, 6/8), и неравномерни. Осмини и

шестнадесетини броячи могат бъдат 5-пайдушко хоро, 7 македонско девойче, или 9, дайчово хоро. Ръченицата може да има само 7. За Барток ритъма от музикална гледна точка е интересен, тук музикантът е принуден да брой. Танцовия подход не е толкова сложен, защото ритъмът на музиката е даден, той трябва да се следва. Музикантът трябва добре да познава ритъма, докато танцьора го следва. Аз лично ръкопляскам ритъма и като го усвоим, показвам с две-три стъпки основните стъпки. Това го упражняваме без музика“ – обяснява ни Левенте.

През миналия век неравномерните тактове покоряват гъжаза, рока- и филмовата музика на Холивуд. Например: „Money“ (7/4) на групата PinkFloyd, композицията „Марс, войната на световете“ на Gustav Holst от оркестровата сюита „Планетите“ (The Planets), някоя гъжозови композиция в такт 11/4, 7/4 и 9/8 на квартета на Дейв Брубек (Dave Brubeck), в творчеството на Philip Glass или на Милчо Левиев – български гъжаз музикант, композитор. В творчеството на George Harrison също има неравноделни ритми, вдъхновени от българския фолклор и цигушката музика.

ЙОРДАН ТЮТЮНКОВ

A BOLGÁR HORO ÉS RACSENICA MÁGIÁJA

A klasszikus bolgár zene nem büszkélkedik világhírű zeneszerzőkkel, de ennek ellenére a bolgár folklór az ún. aszimmetrikus ritmusokat adta a zenevilágnak, amelyek teljesen ismeretlenek voltak a nyugati zenekultúrában.

Bartók Béla az európai népzene kutatás egyik alapítója, aki a múlt század elején egész Európából gyűjtötte a népzénet, beleértve Bulgáriát és a világ más országait, először a híres újságírótól – a bolgár szívvel rendelkező írtól, James Bourchier-től értesült a bolgár népzene egyik legnagyobb titkáról, az ún. egyenlőtlen (sánta) ritmusokról. Később a bolgár zenetudósok hatására figyelme ismét a páratlan és változó ütemek felé fordult, amelyeket bolgár ritmusoknak nevezett el és csak a mi népzeneinkre jellemzőek: Bulgária és

Macedónia Európa egyedüli országai, ahol az aszimmetrikus és ritmikus formák a nemzeti népzene integrált részét képezik! Egyes feltételezések szerint az aszimmetrikus ütemeket a bolgár folklór a proto-bolgároktól örökölte.

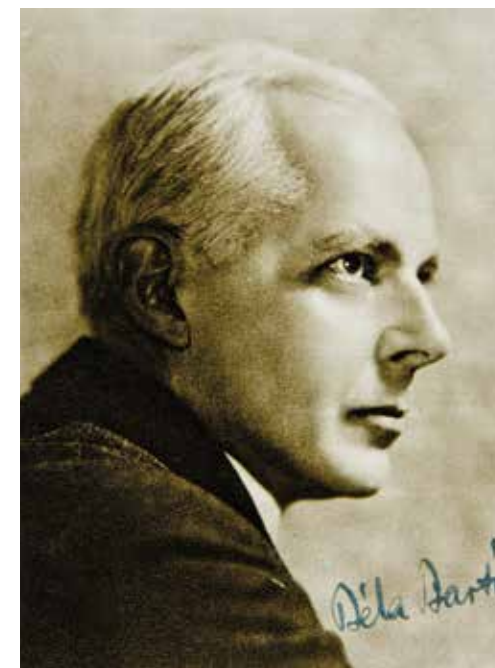
Bartók humorosan írja, amikor egy jól ismert magyar zenész először meghallgatta a bolgár dallamokat, így kiáltott fel: de hát vajon a bolgárok mind sánták-e, hogy ilyen sántikáló dallamaik vannak!

A Mikrokozmosz zenei gyűjteményben a bolgár aszimmetrikus ritmusok talaján megalkotta a Hat tánc bolgár ritmusban című művét zongoraleckék oktatása céljából.

„A bolgár népzében gyakran találkozhatunk aszimmetrikus ritmusokkal, amely az európai hagyományos klasszikus vagy modern zenékben, népzékben ritkán fellelhető, ezért a Balkántól nyugatra kevésbé ismerik ezeket a ritmusképleteket, illetve nehezen tudnak rákapcsolódni ezeknek a páratlan ritmusoknak a lüktetésére. Jómagam a budapesti székhelyű, bolgár népzénet régóta művelő T’Rakija zenekar tagjaként ismerkedtem meg mélyebben ezekkel a páratlan ritmusokkal. Eleinte nehezen tudtam rákapcsolódni a lüktetésre, kellett egy erős fogódzkodó és sok gyakorlás, hogy az ember automatizálni tudja magában ezeket a ritmusokat” – magyarázta Wessely Ágnes, a zenekar gitáros, akinek dédnagyanyja Bartók Béla első feleségének, Ziegler Mártának a testvére volt.

A magyar zeneszerző a bolgár táncokkal kapcsolatban megjegyezte, hogy a bolgár ritmusú táncoknak még a koreográfiaját sem ismerjük: azt sem tudjuk, vajon a táncmozdulatok a főütemre kerülnek-e vagy talán velük ellentétesek-e?

Amíg mi bolgárok beleszületünk és együtt élünk az egyenlőtlen ütemekkel, addig a külföldiek nagyon megszenvednek amíg megtanulják. Ezzel a témával kapcsolatban megkérdeztük Deli Leventét, a Martenica néptáncgyűttes vezetőjét. „Az idézet a racsenica ritmusát idézi fel, mivel annak a ritmusa a 7/8-ad vagy 7/16-od. A horók ritmusa a magyar fül számára ismert páros ritmusok mellett (2/4, 6/8) lehet még páratlan is. A nyolcadok és tizenhatodik számlálója lehet például 5 (pajdusko horo), 7 a makedonszko devojcse), 9 (dajcsevo horo). A racsenica csak hetes lehet. Bartók számára a ritmus zeneszempontból válik különlegessé, itt kénytelen a zenész számolni. A táncos megközelítésben ez nem annyira bonyolult, mivel a zene ritmusa adott, azt kell követni.

Tehát a zenésznek pontosan tisztában kell lennie a ritmussal, míg a táncos utánoz. Én általában eltaposlatom a ritmust, s ha ez megy, utána bemutatom az egyszerű kétszer három lépésből álló alaplépést. Ezt zene nélkül, tappra gyakoroljuk” – magyarázta Levente.

A múlt században az egyenlőtlen ütemek meghódították a jazz-, a rockzenét és Hollywood filmzenéjét: például Money (7/4) a Pink Floyd zenekartól, Gustav Holst A bolygók szvitéből Mars, a háború hozója kompozíciója, Dave Brubeck 11/4;7/4; és 9/8 jazzkompozíciója, Philip Glass vagy Milcso Leviev bolgár jazzzenész, zeneszerző alkotásaiban. George Harrison műveiben szintén találni egyenlőtlen ritmusokat, amelyeket a bolgár népzene és az indiai zene ihletett meg.

JORDAN TÜTÜNKOV

FELHASZNÁLT IRODALOM

Bartók Béla írásai: Az úgynevezett bolgár ritmus

<https://bartok-irasai.zti.hu/irasok/az-ugynevezett-bolgar-ritmus/>

Pametta на българите, Неравноделните ритми- гревно наследство в българската музика:
<http://www.pamettanabulgarite.com/page/4155162:Page:381891>

ДВОЕН ПРАЗНИК В МИШКОЛЦ

На 3 март 2023 г. българската общност в Мишколц почете Освобождението на България от 500-годишното турско влаичество, края на робството и време на героите. След като прозвучаха българският и унгарският химн, церемонията бе открита със слово на председателя на Българското самоуправление в Мишколц, Янош Иванов Вълчев и съпругата на погпредседателя Бела Данчо Байчев: „Българинът е успял да съхрани вярата, езика и традициите си... горди сме, че сме потомци на този славен, борбен народ.“ се казва в поздравлението, прозвучали на двата езика.

С минута мълчание бе почетепа на паметта на ключова фигура за общността, Деметер Жеков, който почина на 23 ноември 2022 г. на 71-годишна възраст. Неговият дядо пристига на времето в Унгария и основава тук свое градинарско стопанство.

Бела Чанади благослови с православна молитва и заедно с останалите поздравиха с песен и букет г-р Мария Николаева, пенсиониран офталмолог, навършила 90 години на 10 януари 2023 г., вдовица на някогашния председател на Българското самоуправление в Мишколц, художникът Миклош Мажаров, а тя благодари със стихотворение за отправените към нея поздравления.

Освен видните личности на Мишколц и българите от Фелъсжолца и Дебрецен, присъстваха също словаци, немци, арменци, както и представители на русинската етническа група.

Дамян Данчо Байчев, лицето на младото поколение, което се изявява все по-активно с всяка година, рецитира затрогващото стихотворение „Обесването на Васил Левски“. След това за развезряване прочете някои интересни неща за посрещането на пролетта, за обичаята да се носят мартеници и за легендата за произхода им.

Не е изненада, че за празничната музикална програма се погрижи цигуларката Моника Ева Жеков. Тя отново зарадва почетната публика с пъстър подбор, така че всеки да открие нещо по свой вкус. Наред с класическа музика и български народни песни, чухме песен по стихотворение, посветено на българите от поетесата Клара Денеш. Рефрентът е емблематичен: „Няма граница за доброта, памет съм във вечността, няма граница за доброта, памет съм за твоята доброта.“ Цигуларката не само свири, но и танцува за гостите, а на тях не им се разминува да се включат. Така се подготвиха за заключителната част на тържеството, почерпка, време за неформални разговори и опознаване.

До 1945 г. в Униатското основно училище в Мишколц се е изучавал български език. С това, че се събрахме тук, отбелязахме достойно този двоен празник. Да живее България! Честита Баба Марта!

03 МАРТ 2023 Г., МИШКОЛЦ
МОНИКА ЕВА ЖЕКОВ

MISKOLCI KETTŐS ÜNNEP

2023.március 3-án a miskolci bolgár közösség is megemlékezett Bulgária 500 éves török uralom alóli felszabadulásáról, a rabszolgaság végéről, a hősookról. Az ünnepség elején a bolgár majd a magyar himnusz után a Miskolci Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, Valcsev Ivanov János illetve aelnök asszonya Bajcsev-Dancsó Béláné mondott beszédet: „A bolgár népnek sikerült megőriznie hitét, nyelvét és hagyományait...büszkék vagyunk, hogy egy dicsőséges és harcoló nép leszármazottjai lehetünk” (részlet a két nyelven elhangzó köszöntőkből).

Egyperces néma csönddel gondoltak Zsekov Demeterre, a 2022.november 23-án 71 éves korában elhunyt oszlopos tagjukra, kinek nagyapja érkezett anno Magyarországra és alapított bolgárkeresztet.

Ortodox imával mondott áldást az alkalmon Csanádi Béla és a közösség együtt éltette énekszóval és virágcsokorral a 2023 január 10-én 90. életévét betöltött Dr. Nikolaeva Marija nyugalmazott szemorvost, a Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat egykori elnökét, Mazsaroff Miklós festőművész özvegyét, aki verssel mondott köszönetet a kapott méltatásért. Miskolc város vezető prominens személyein, valamint a felszólalcai és a debreceni bolgárokon kívül a szlovák,

a német, az örmény és a ruszin nemzetiiség képviselői is megjelentek.

A fiatal generáció képviselésében évről-évre aktívan fellépő Bajcsev-Dancsó Damján most a Vaszil Levszki főlakasztása című megrendítő verset szavalta. Ennek oldásaként a tavaszköszöntésről, a marténica népszokásról, legendáról olvasott fel néhány érdekességet.

Szinte hagyomány, hogy az ünnepi zenés műsort Zsekov Éva Mónika hegedűművész adja egyszemélyben. Ebben az évben is színes válogatással örvendeztette meg a nagyjérdmút, hogy mindenki találhasson benne kedvére valót. Klasszikus komolyzene és bolgár népi dallamok mellett felcsendült Gyenes Klára költőnő bolgárokról írt versének megzenésített változata. Refrénje szimbolikus: „Határ se tart már vissza a jótól, leszek örökség határtalanból, határ se tart már vissza a jótól, leszek örökség benned a jóból.” Hegedűszón kívül éneket és táncot is hallhatott-láthatott a publikum a művésznőtől, sőt nem „úszták meg” közös éneklés és mozgás nélkül sem. Eme interakció ráhangolta az egybegyűlteket a programot záró állófogadásra, mely egyben kötetlen beszélgetések, ismerkedések színteréül szolgált.

A Görögkatolikus Általános Iskolában 1945-ig bolgár anyanyelvi oktatás zajlott. Az itt megtartott összejövetel méltó emléket állított a kettős ünnepnek. Éljen Bulgária! Csesztita Baba Marta!

MISKOLC, 2023.03.03.
ZSEKOV ÉVA MÓNIKA

125 ГОДИНИ ОТ СЪЗДАВАНЕТО НА БЪЛГАРСКАТА ТЕЛЕГРАФНА АГЕНЦИЯ

БТА е една от първите информационни агенции в Европа и света. На 16 февруари 1898 г. излиза първият ѝ бюлетин, написан на ръка от тогавашния директор Оскар Искандер. Първоначално освегомителната агенция е събирала новини само от света, не е имала вътрешна мрежа. Работила е за всички печатни издания в България.

От БТА започват кариерата си едни от най-добрите български творци, журналисти и преводачи – Йордан Йовков, Николай Лилев, Димитър Бояджиев, Йосиф Хербст, Петър Увалев, Цветан Стоянов, Серафим Северняк, Стефан Продев, Петко Бочаров и др. Българската телеграфна агенция отбеляза 125 години от създаването си с концерт на Софийската филхармония под диригентството на Емил Табаков. В програмата на празничния концерт в зала "България" прозвучаха произведения на Панчо Владигеров, Веселин Стоянов, Петко Стайнов, Марин Големинов, Любомир Пунков, Емил Табаков.

На събитието присъстваха вицепрезидентът Илияна Йотова, министри, членове на Конституционния съд, представители на институции и общини, на дипломатическия корпус, Българската православна църква, бивши и настоящи служители на БТА, сред които и предишни генерални директори.

„Възност, с този концерт обръщаме внимание и на друга една годишнина – 130 години от създаването на Софийската филхармония, на нейния предшественик – Царския гвардейски оркестър. Както обикновено, ние в БТА разказваме за другите, не за себе си, други са герои на новините“, сподели генералният директор на БТА Кирил Вълчев.

По гумите на Вълчев, голямото предизвикателство пред информационните агенции на света е да променят модела, в който гледат на информацията като на пазарен продукт, а не като на човешко право.

„Днес нещата са се променили. Времето, в които новините се продаваха, вече са безвъзвратно отминали. В света на социалните мрежи, на интернет, да се опитваш да продаваш истината, докато лъжата шества абсолютно свободно по света, е меко казано недалновидно. Впрочем, медиите като нашите – БТА и Българското национално радио, работим именно за истинските новини. Ние сме тези, които учим хората как да се ориентират в днешния ден между доброто и злото, правилното и грешното“, сподели още шефът на БТА в интервю по Българското национално радио. В интервюто подчертава, че постиженията на агенцията са резултат от натрупвания, засягащи 3 века.

ИЗ БЪЛГАРСКИЯ ПЕЧАТ

125 ÉVES A BOLGÁR TÁVIRATI IRODA

A Bolgár Távirati Iroda (BTA) Európa és a világ legrégebbi információs irodáinak egyike. Első közleménye 1898. február 16-án jelent meg, az akkori igazgató, Oszkar Iszkander írta kézzel. Eleinte a tájékoztató ügynökség csak a nemzetközi híreket gyűjtötte össze, belső hálózata nem volt. Minden bulgáriai nyomtatott kiadvánnyal együttműködött.

A legkiválóbb bolgár írók, újságírók és fordítók közül nem egy a BTA-nál kezdte pályafutását – Jordan Jovkov, Nikolaj Liliev, Dimitar Bojadzisz, Joszif Herbszt, Petar Uvaliev, Cvetan Sztojanov, Sze-rafim Szevernnyak, Sztefan Prodev, Petko Bocsarov és mások.

A Bolgár Távirati Iroda alapításának 125. évfordulóját az Emil Tabakov vezényelte Szófia-i Filharmonikusok koncertjével ünnepelte meg.

© снимка: БТА • fénykép: ВТИ

Az eseményen jelen volt Ilijana Jotova, a Bolgár Köztársaság alelnöke, miniszterek, az Alkotmánybíróság tagjai, intézmények, önkormányzatok, a diplomáciai testület és a Bolgár Ortodox Egyház képviselői, valamint a BTA volt és jelenlegi alkalmazottai, köztük a korábbi vezérigazgatók is.

„Ezzel a koncerttel tulajdonképpen egy másik évfordulót is megtisztelünk – a Szófia-i Filharmonikusok, illetve elődjük, a Cári Gárdazenekar alapításának 130. évfordulóját. Mint mindig, mi a BTA-nál másokról beszélünk, nem önmagunkról, mások a hírek hősei“, nyilatkozta a BTA vezérigazgatója, Kiril Valcsev.

Valcsev szerint a világ információs irodái előtt álló legnagyobb kihívás a modellváltás – hogy az információt ne piaci terméknek, hanem emberi jognak tekintsék.

„Mára megváltoztak a dolgok. Az idők, amikor a híreket áruba bocsátották, visszahozhatatlanul elmúltak. A közösségi hálózatok, az internet világában enyhén szólva is rövidlátó dolog megpróbálni árulni az igazságot, miközben a hazugság abszolút szabadon terjed világszerte. Következésképpen az olyan médiumok, mint a mieink – a BTA és a Bolgár Nemzeti Rádió – éppen az igaz hírekért dolgozunk. Mi vagyunk azok, akik megtanítják az embereket, hogyan tájékozódjanak a mai világban jó és rossz, helyes és helytelen között“, tette még hozzá a BTA vezetője a Bolgár Nemzeti Rádió által készített interjúban. Ugyanitt hangsúlyozta, hogy az iroda sikerei a három évszázadba átnyúlón felhalmozott tapasztalatnak köszönhetőek.

A BOLGÁR SAJTÓBÓL

ПЪТ

Никак не е страшно да умреш, в този свят смъртта е нещо смътно. Тъй както си вървиш, поспреш, починеш миг и пак си пътник. Не свършва нищо със смъртта, смъртта е само малка гара, изваждаш си билет за вечността и се люлееш из вагони стари. И питаш има ли местó, а там са твоите роднини – жена ти, майка ти, и то каквито си ги спомняш от години. И носите се цяла нощ отвъд – из тъмната безкрайност на Всемира, додето станеш прах от този път... И вече няма да умираш.

Георги Господинов

ВЛАКОВЕ МОИ, влакове мои,
колко сте гълзи и колко сте тежки,
влакове бавни, влакове бързи –
рой черни вагони натоварени с грешки.

Без релси, без гары,
без спирки... Без памет
по градските есенни тротоари
вървя, а ти чувствам зад своето рамо.

Влакове мои, влакове мои,
влакове мои – самотни планети,
свири далечно пиано в небето
без нищи пръсти, без нищи ноти...

Влакове мои, влакове мои,
става по-близък последният час,
когато нагоре, когато нагоре,
влакове мои, ще тръгна без вас.

Но търся все още аз точната нота
и моите пръсти прегръщат клавиша...
Влакове мои, влакове мои,
останете при мен, докато все още дишам!

Румен Шомов

*

Угаснаха светулките и пагнаха в нощта.
От тях остана само пепел върху пътя.
Животът се смрачи и кой попита
къде съм аз, къде си ти
сред тази пустота?
Мракът, скъпа, става все по-плътен.
А в мрак такъв единствен мракът свету.
Но кой днес търси невъзможни амулети?!
Оставя гуамантът рана в нежната пета.
И гвамата се ровим в пепелта,
заедно с пръстите на битието.

Румен Шомов

*

Веднъж ли сме умирали от жажда,
докато сме се давали на плутко?
Животът ражда първите миражи
в мъгливата над гетското корито.

Човекът има правото на полет,
гори когато тялото му крета.
Аз неведнъж съм хващал морска
болест
от плуване в измислени морета.

И кръговете сини под очите ми
не са от нощни пирове със музи,
а белег от биноклите, с които
подгържам генем своите илюзии.

Усилията винаги си струват,
гори когато раждат нова жажда.
Колхуга може би не съществува,
но тихо, да не чуе екипажа.

Добромир Тонев

ПОЧИНА МАРТИН СЕЧАНОВ

На 55-годишна възраст почина Мартин Сечанов – фотограф, художник, музикант и галерист.

Творецът има български корени по бащина линия. След завършване на гимназията учи във фото-графската школа на улица „Прагер“, след което постъпва в държавното студио за игрални филми Mafilm като осветител. Работи заедно с оператора Янош Колтаи по филма на Ищван Сабо „Ясновицецът“ (Napussen), излязъл през 1988 година. Осветител е и на следните известни филми: „Магарешка кашлица“ (Szamárköhögés), „Метео“ (Meteó), „Мелодрама“ (Melodráma), „Ничия земя“ (Senkiföldje). През деветдесетте години работи като асистент-оператор в множество американски филми, заснети в Унгария. Сред тях: „Евита“ (Evita), „Саймън Сез“ (Simon Sez), „Полицейска академия“ – 7. част (Police Academy) и „Гражданинът Хукс“ (Citizen X). От 2000 година работи и по реализацията на рекламни филми.

През 2006 година дебютира като оператор в игралния филм „Метаморфоза“ (Metamorfózis), съвместно с Геза Шинкович. Режисьор на филма е Йеньо Ходи. Следва заснемането на „Лора“ (Lóra) с Габор Херенди. Мартин Сечанов е оператор и на филмите: „Ничий остров“ (Senki szigete) на Ференц Тьорьок, „ЧНГ“ (BÚÉK) на Кристина Гога, както и „X – изпит от системата“ (X – A rendszerből törölve), на Кароу Уй Месарош. Снима няколко филма и в Турция. Видеоклипът е един от любимите му филмови жанрове. Подготвя видеоклипове към песни на множество поп групи: Yonderboi, a Superbutt, Fekete Vonat, Heaven Street Seven и Leukémia, на собствените си групи IL18 и Magyar Jaguár („Унгарски Ягуар“). Изявява се също и като фотограф и художник. Заедно с приятелите си предоставя възможност за изява на художници в галерията „Fest;tisztít“.

MEGHALT SZECSANOV MARTIN

Ötvenöt éves korában meghalt Szechanov Martin fotós, festőművész, zenész és galerista – közölte a család az MTI-vel.

Az apai ágon bolgár származású alkotó a gimnázium elvégzése után a Práter utcai fotósiskolában tanult, majd a filmgyárhoz került világosítóként. Koltai Lajos operatőr mellett dolgozott Szabó István Napussen című, 1988-ban bemutatott filmjében. Szintén ő volt a világosító a Szamárköhögésben, a Meteóban, a Melodrámban és a Senkiföldje című moziban. A kilencvenes években segédoperatorként dolgozott számos Magyarországon készült amerikai filmben is, köztük az Evitában, A Féreg akcióba lépben, a Rendőrákadémia 7.-ben és az X polgártársban. A 2000-es évektől reklámfilmeket is forgatott.

Első játékfilmes operatőri munkája a 2006-ban bemutatott Metamorfózis volt Sinkovics Gézával közösen, Hódi Jenő rendezésében. Ezt követően Herendi Gáborral forgatta a Lorát, és ő volt az operatőre Török Ferenc Senki szigete, Goda Krisztina BÚÉK, valamint Ujj Mészáros Károly X – A rendszerből törölve című filmjének is. Több filmet forgatott Törökországban is. Egyik kedvenc műfaja a videoklip volt, készített klipet sok más mellett Yonderboinak, a Superbuttnak, a Fekete Vonatnak, a Heaven Street Sevennek és a Leukémia zenekarnak is, de a saját zenekarai, az IL18 és a Magyar Jaguár klipjeit is maga készítette. Fotósként és festőként szintén tevékenykedett, valamint a barátjaival üzemeltetett Fest;tisztít Galériában képzőművészeknek biztosított kiállítási lehetőséget.

ПОЧИНА ДЕМЕТЕР ЖЕКОВ

Деметер Жеков, единствен син в българско семейство с три деца, е роден на 7 декември 1950 г. По-малките му сестри са родени в София, а той в Мишколц, в семейството на Жеко Митев Жеков и неговата съпруга Мария Гергели. Син е на трето поколение български градинари, дядото на майка му дава началото на градинарството в Мишколц.

Не продължава традицията. Работи като преводач с английски език на технически текстове и устен преводач в почти всички заводи в окръга, както и за чуждестранни инвеститори.

Работата е неговата движеща сила, постига множество успехи на работното поприще, уважават ерудицията му, често пътува в чужбина.

А у дома дава свобода на креативността в градината на семейната къща.

След като се пенсионира, поема управлението на стопанството, в което е израснал. Обича животните. Събвда мечтата си – отглежда стаго овце, различни видове птици и засажда

екзотични дървета в района на стопанството. Те ще пазят паметта му за идното поколение.

В края на живота си се разболява тежко и въпреки прогължителната борба, болестта го поваля. Издъхва на 71 години на 23 ноември 2022 г.

MEGHALT ZSEKOV DEMETER

Zsekov Demeter 1950. december 7-én született egy háromgyermekes bolgár család egyetlen fiaként. Nővérei Szófiában születtek, ő már Miskolcon, édesapja Zsekov Mitev Zsekó és édesanyja Gergely Mária házasságából. Harmadik generációs bolgár kertészcsalád sarja, anyai nagyapja bolgárkertészet hozott létre Miskolcon.

Nem vitte tovább a hagyományokat, angol műszaki szakfordítóként és tolmásként dolgozott a megye szinte valamennyi gyárában, külföldi beruházásoknál.

Munkája éltette, ahol számos sikert ért el, megbecsülték szaktudását, sokat utazott külföldre.

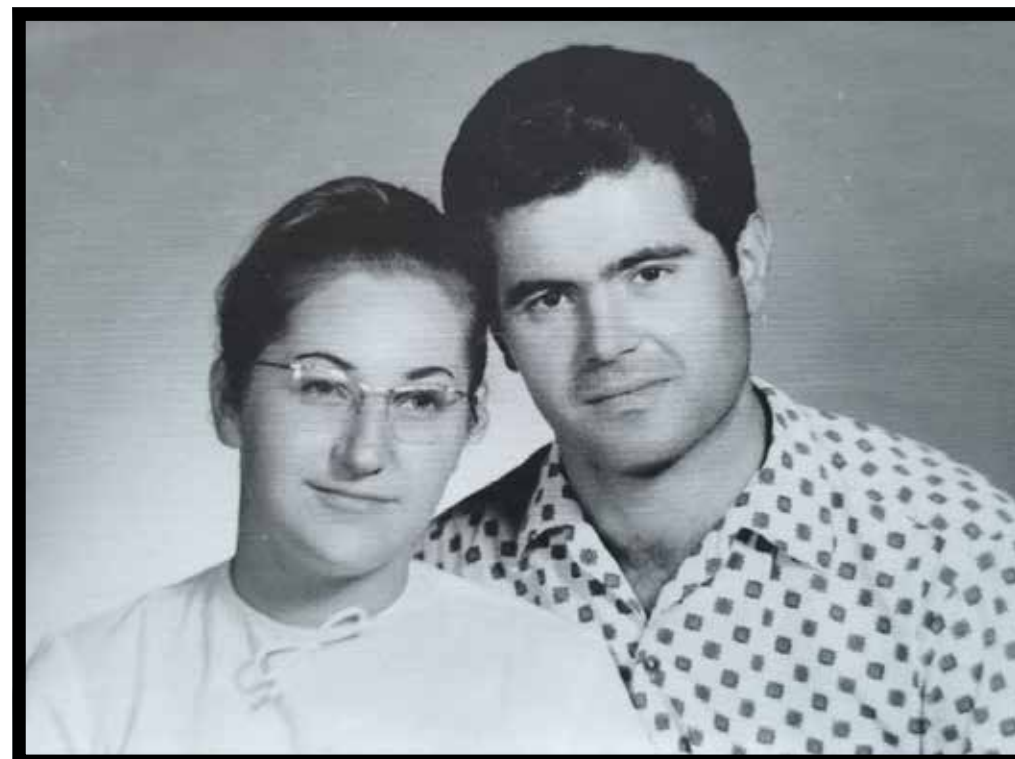
Emellett otthon, családi háza kertjében bontakoztatta ki kreativitását.

Nyugdíjasként átvette annak a tanyának a vezetését, ahol felnőtt. Nagyon

szerette az állatokat. Valóra váltotta álmát: juhnyáját, különböző baromfiféléket tartott, valamint egzotikus fákat ültetett a tanya köré. Utóbbival emléke megmarad az utókornak.

Sajnos élete vége felé súlyos betegségek hatalmasodtak el rajta, melyek ellen sokáig küzdött, míg végül bele nem fáradt. 71 éves korában 2022. november 23-án visszaadta lelkét Teremtőjének.

„A debreceni Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat mély fájdalommal tudatja, hogy végső búcsút vettünk Debrecenben Sziderov Boriszov Dimitrné Klárától, önkormányzatunk volt elnökhelyettesétől, férjétől, Sziderov Boriszov Dimitrtől, illetve közösségünk lelkes tagjától, Dennica Penevától. Az ő búcsúztatása Szófiában történt 2023. március 2-án.”

ТЕАТЪР 199 – СОФИЯ
ще ни гостува на
24 май от 19 часа
в Българския културен дом
с комедията

Приятно ММЕ, Ива!

Сюжетът е изключително забавен. Това е спектакъл, който предизвиква смях до сълзи. Залата диша и живее с актрисата. Ситуациите, които Ива пресъздава са наситени с много жив хумор и талант.

Представлението е на български!
Входът е без билети, но със **задължителна регистрация** на bolgonk@bul.hu или на телефон +36-1-216-42-10

Въз основа на регистрацията ще преценим в коя зала да се състои представлението.
Снемкакълът гостува по покана на Малко театро.

ПРИЗИВ 1% FELHÍVÁS

Дарете 1% от ганъка си на българските организации и на Българската православна църква в Унгария

Танцов състав » Янтра «
Данъчен номер: 18704950-1-43

Фондация Про скола булгарика
Данъчен номер: 18066184-1-42
Дарявайки 1% от доходите си на Фондацията, вие дарявате вашите деца, инвестирате в нашето бъдеще.

Българска православна църква в Унгария Технически номер: 0372

Ajánlja adója 1%-át a magyarországi bolgár civil szervezeteknek és a Magyarországi Bolgár Ortodox Egyháznak

Jantra Néptánc Egyesület
Adószám: 18704950-1-43

Pro Schola Bulgarica Alapítvány
Adószám: 18066184-1-42
Ha jövedelme 1%-át az Alapítványnak ajánlja fel, a gyermekét támogatja, közös jövőnkbe fektet be.

Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház Technikai szám: 0372

Дружество на българите в Унгария
Magyarországi Bolgárok Egyesülete
1097 Bp., Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 216-6560
<http://www.bolgaregyesulet.hu/>

Българско републиканско самоуправление
Bolgár Országos Önkormányzat
1097 Bp., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210

Столично българско самоуправление
Fővárosi Bolgár Önkormányzat
1097 Bp., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210

Български културен институт
Bolgár Kulturális Intézet
1061 Bp., Andrásy út 14. · tel.: +36 (1) 269-4246

Посолство на Република България в Унгария
Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
1062 Bp., Andrásy út 115.
tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824

Активен наблюдател
Bolgár Nemzetiségi Szószóló
1358 Bp., Széchenyi rkp. 19 · tel.: +36 (1) 441-5435

Българска православна църква
C8. св. Кирил и Методиј
Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templom
1097 Bp., Vágóhíd u. 15. · tel.: +36 (30) 496-4997

Архимандрит Атанасиј
Atanaszjij archimandrita
tel.: +36 (20) 291-5825

Българско училище за роген език
Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola
1097 Bp., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (20) 326-6755

Българска гвезична малцинствена гетска градина
Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda
1097 Bp., Vágóhíd utca 35-37. · tel.: +36 (20) 250-7339

Български културен, документационен и информационен център
Bolgár Kulturális, Dokumentációs és Információs Központ
1097 Bp., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210

Издание на **БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ**
РЕДАКЦИЯ
Виолет Доци (главен редактор),
Кирил Наг, Йорган Тюмлюнкоф
– 1097 Будапеща, ул. Фехер Холо 6., +36 (1) 216 4210
ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ г-р Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Канцеларията на министър-председателя, Столичното българско самоуправление и на Българските самоуправни в II, VIII, XIII райони на Будапеща, и в Дунакеси, Дунахараста, Дебрецен, Печ, Сеег и Сиемсентмиклош.

A **BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT** kiadványa
SZERKESZTŐBIZOTTSÁG
Dóczi Violetta (főszerkesztő), Nagy Kiril, Tütümkov Jordan
– 1097 Budapest, Fehér Holló utca 6., +36 (1) 216 4210

FELELŐS KIADÓ dr. Muszev Dancso

Megjelenik a Miniszterelnökség, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és a II., a VIII., a XIII. kerületi, a Dunakeszi, a Dunaharaszti, a Debreceni, a Pécsi, a Szegedi, a Szigetszentmiklósi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS
FesztNet Kft.

DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS
Ruszev Dimitar

A kulturális rendezvényeink és táboraink támogatója:

Изследователски институт на българите в Унгария
Bolgár Kutatóintézet
1097 Bp., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210
Унгаро-Българска Стопанска Камара
Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara
1092 Bp., Ráday u. 33/a. · +36(30)655-9589
www.hbcc.eu

Ресторант Царевец
Carevec Étterem
1097 Bp., Fehér Holló utca 6.
tel.: +36 (30) 249-8824

Българска двуезична малцинствена детска градина
Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda

БЪЛГАРСКА ДВУЕЗИЧНА МАЛЦИНСТВЕНА ДЕТСКА ГРАДИНА

- › Малки групи
- › Семейна обстановка
- › Занятия на български и унгарски език
- › Разнообразни културни и креативни програми
- › Безплатни театрални представления и игри на двата езика
- › Занимания по музика и народни танци
- › Любов към природата, програма „Българска зеленчукова градина“
- › Играчки и мебели от естествени материали

Целогодишен прием. **Препоръчителни дати за запусване от 20 март до 28 април 2023 г.**

Дни на отворените врати: 19 април (на унгарски) и 20 април (на български) между 9 и 11 часа.

Моля, следете Фейсбук страницата на детската градина, за да се запознаете с живота в нея:
<https://www.facebook.com/Bolgarovi>

Тел.: + 36 20 250 7339

Имейл: bolgarovi@gmail.com

Адрес: ул. „Вагохиг“ 35-37

(самостоятелно крило на Детска градина:
„Керекерго“)

BOLGÁR KÉTNYELVŰ NEMZETISÉGI ÓVODA

- › Kis létszámú csoportok
- › Családias környezet
- › Kétnyelvű magyar és bolgár foglalkozások
- › Sokszínű kulturális és kézműves programok
- › Ingyenes színházi előadások és rendszeres színházi foglalkozások mindkét nyelven
- › Zenefoglalkozások
- › Bolgár néptánc-foglalkozások
- › Természetszeretet - „Bolgár kert” program
- › Minőségi játékok és fabútorok

Az óvodai beiratkozás folyamatosan történik.

Kiemelt időszak 2023. március 20. – április 28.

Nyílt napok délelőtt 9 órától 11 óráig: április 19-én magyar nyelvű és 20-án bolgár nyelvű.

Kísérjék figyelemmel az óvoda Facebook oldalát, ahol betekintést nyerhetnek az óvoda életébe:
<https://www.facebook.com/Bolgarovi>

Tel.: + 36 20 250 7339

Email: bolgarovi@gmail.com

Óvodavezető: Donkó-Rácz Katalin

Óvoda címe: 1097 Budapest, Vágóhíd utca 35-37.
(A Kerekerdő Óvoda külön épületrészében)